

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
10 december 2007		ET/IT / 7133884	

Onderwerp

Kamervragen van het lid Vos inzake RFID chips, ingezonden op 5 oktober 2007 en reactie op brief van de Consumentenbond van 15 oktober 2007.

Hierbij stuur ik u mede namens de Minister van Justitie de antwoorden op de vragen van het lid Vos (PvdA), over RFID chips, ingezonden 5 oktober 2007. De antwoorden op de vragen geven ook mijn reactie weer op de brief van de Consumentenbond, ingezonden op 15 oktober 2007 (verzoek vaste kamercommissie EZ met kenmerk EZ 07000420).

1

Hebt u kennisgenomen van het artikel "Identificatiechips stilletjes in opmars" ? (1)

Ja.

2

Weet u dat uit onderzoek door de Consumentenbond, het Rathenauinstituut en ECP.nl blijkt dat 68% van de consumenten wil weten of een product een RFID chip bevat ? Bent u bereid om uniforme etikettering over de aanwezigheid van RFID chips op producten verplicht te stellen? Zo neen, waarom niet?

Genoemd onderzoek van de Consumentenbond, ECP.nl en het Rathenau-instituut is mede dankzij financiering van het Ministerie van Economische Zaken tot¹ stand gekomen. Het gegeven dat 68% van de consumenten wil weten of in een winkel RFID-chips in of op producten zitten en of deze worden gelezen is één van de interessante uitkomsten van het onderzoek. Uit het onderzoek blijkt ook dat 87% van de consumenten wil dat RFID-readers altijd als zodanig herkenbaar zijn. Eén manier om de aanwezigheid van RFID-technologie in de omgeving (en het gebruik ervan) inzichtelijk te maken is het creëren van een etiketteringssysteem. Door gebruik te maken van eenvoudige beeldmerken kan

¹ "Identificatiechips stilletjes in opmars", de Consumentengids, oktober 2007.

Bezoekadres
Prinses Beatrixlaan 5-7

Doorkiesnummer
8130

Telefax
8270

Hoofdkantoor
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Telefoon (070) 379 89 11
Telefax (070) 347 40 81
Email ezpost@minez.nl
Website www.minez.nl

Behandeld door
Koreneef, Stefan

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

een consument in één oogopslag zien of een product al dan niet een RFID-chip bevat. De met het onderzoek verworven kennis over het “RFID-bewustzijn” onder consumenten is voor het Ministerie van Economische Zaken aanleiding om te laten onderzoeken op welke wijze, met medewerking van de RFID-industrie en de gebruikers van de RFID-technologie een etiketteringssysteem kan worden gelanceerd en om zo spoedig mogelijk een aanvang te maken met de implementatie van een dergelijk systeem. Een systeem van zelfregulering heeft nadrukkelijk de voorkeur. Het Ministerie van Economische Zaken zal met de RFID-industrie en de gebruikers van de RFID-technologie in overleg treden over een dergelijk systeem.

3

Hebt u gegevens over surveillance of “profiling” door marktpartijen of criminele organisaties door de aanwezigheid van de chips na het verlaten van winkels?

Het volgen van producten met een RFID-chip kan alleen binnen een hecht netwerk van “RFID-readers”, zoals met name binnen een gesloten omgeving mogelijk is. Voorbeelden van het ongeoorloofd uitlezen van RFID-tags door derden na het verlaten van de winkel (“skimming”) zijn niet bekend.

4

Is het u bekend uit het onderzoek blijkt dat 60% van de consumenten wil dat de RFID chip na aankoop wordt verwijderd of uitgezet? Bent u bereid om aan de wens van consumenten tegemoet te komen? Zo ja, hoe? Zo neen, waarom niet?

Uit het onderzoek blijkt dat 60% van de respondenten wil dat de RFID-chip bij de koop automatisch wordt uitgeschakeld. Uit het onderzoek blijkt ook dat 62% van de respondenten zelf wil beslissen of een chip weer wordt ingeschakeld als de producent of toepasser op overtuigende wijze de voordelen van een ingeschakelde chip aangeeft.

Wetgeving die een verplichting aan leveranciers of verkopers oplegt om de RFID-chip onklaar te maken na de verkooptransactie wordt op dit moment niet overwogen. De functionaliteit van de RFID-chip kan immers ook na de aanschaf van een product voor consumenten reden zijn de chip niet onklaar te maken, bijvoorbeeld als de chip informatie bevat die de moeite waard is thuis uit te lezen. Consumenten geven dat ook aan. Het bevorderen van transparantie over de aanwezigheid van RFID in producten en winkelomgevingen en keuzevrijheid voor de consument om RFID-chips uit te schakelen na aanschaf, indien de toepasser de chip niet automatisch bij de koop onklaar maakt, heeft op dit moment de voorkeur. Winkels en RFID-chips zullen die mogelijkheid moeten bieden. Technisch is zulks mogelijk: RFID-chips die voldoen aan de EPC-standaard beschikken over de technische mogelijkheid om de chip bij de kassa onklaar te maken. Er zijn ook chips op de markt met een afbreekbare antenne; indien de consument er zelf voor kiest de antenne af te breken wordt de uitleesafstand van de chip verkleind tot enkele centimeters, hetgeen uitlezen door derden in de praktijk onmogelijk maakt maar de functionaliteit voor de consument behoudt.

RFID op consumentenproducten worden in de Nederlandse detailhandel momenteel slechts in een enkel geval toegepast. Een goed voorbeeld van toepassing van RFID in de

detailhandel vormt de keten van boekhandels “Selexyz”, die alle boeken in de vestigingen in Almere en Maastricht van RFID-chips voorziet. Selexyz kiest ervoor de RFID-chips automatisch uit te schakelen bij het afrekenen. Bezoekers van de boekhandel worden overigens voorgelicht over het gebruik van RFID in de winkel. Indien dat in de toekomst noodzakelijk blijkt te zijn, zal het Ministerie van Economische Zaken in overleg treden met eventuele toepassers die hun klanten niet de mogelijkheid bieden RFID-chips onklaar te maken na aankoop van een product. Dit kan door middel van zelfregulering of te ontwikkelen beeldmerken

(w.g.) drs. F. Heemskerk